

דבר העורך

מניני המרפסות בחיפה ואשדוד...

ומי כְּעַמָּה יִשְׂרָאֵל

ב'עידן הקורונה' כלל ישראל נקלע למציאות מחודשת, בו מתעוררים עשרות שאלות מאתגרות, כמו למשל בסוגיא של צירוף מנינים דרך המרפסות, בספרי השו"ת של הדורות הקודמים לא מצינו שאלה בהיכי תמצי כזה, והוא התעורר בשנת תש"פ, (וכבר ציינו, שהגימטרייה של מרפסת = 780, שווה לגימטרייה של תש"פ = 780).

מדהים לראות, את כח התורה של ישראל עם קדושים, בחביבותם למצוות ובתשוקתם לדעת את דרך ההלכה אשר ילכו ויעשו, מיד מבררים היטב את הנושא, ונכתבו כבר בנושא עשרות מאמרים קונטרסים ומכתבים ועוד יד נטויה, וכן פורסם שו"ת מאת גדולי ופוסקי הדור שליט"א, ונשתדל ביריעה קצרה זו בס"ד לטעום מיערת הדבש, ככל שידנו מגעת.

אייר - ראשי תיבות אני ה' רופאך, הזמן גרמא להפיל תחינה ובקשה קדם רבון עלם ועלמיא, שישלק את נגיף הקורונה מן העולם, על הבריאים שלא יחלו ועל החולים שיתרפאו, ויקים בנו הפסוק (שמות פרק טו פסוק כו) כָּל הַמְחֹלָה אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רִפְאֵהוּ, ונזכה לגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'צירוף מנין במרפסות'

'רואים אלו את אלו'

קורונה: 'וירוס הקורונה' היא מכה מהלכת בכל העולם המשבשת מערכות תבל, אי אפשר להתפלל כסדר הרגיל בבתי כנסיות ובבתי מדרשות בישיבות ובכוללים, ולכן בהרבה מקומות בארץ ישראל ובחו"ל מארגנים מנינים לתפילה וקריאת התורה דרך המרפסות, כאשר כל מתפלל נשאר בביתו, ומצטרף לשאר הנוכחים במרפסות, וכעת עלינו לברר מה הם גדרי הצירוף לעשרה ראשונים של המנין כמו במקומות שחל איסור יציאה מהביתם, ובאיזה אופנים מצטרף למנין אחרי שכבר יש עשרה במקום אחד, כמו במקומות שיש מנין בכניסה לבנין, והמבודד או חולה קורונה, מצטרף אליהם מביתו.

הנדון נוגע לכל דבר שצריך עשרה, תפילה בציבור, חזרת הש"ץ, קדיש, קדושה, ברכו, קריאת התורה, ונשיאות כפים, ועוד. בימים כתיקונם במצב של 'לכתחילה', ודאי שההוראה היא להתפלל במנין שנמצאים כולם כאחד ברשות אחת בלי צירופים דחוקים, וכל הנדון נאמר בשעת הדחק, שהוא מצב של 'בדיעבד' שההכרח לא יגונה, והפוסקים מחפשים צדדי קולות להצטרף למנין על ידי 'רואים אלו את אלו' ושאר צירופים. שהרי אם לא יתירו את 'מנין המרפסות', חלק מהמתקהלים עלולים לעמוד בקירוב בלי לשמור על כללי הזהירות, ושמן יבואו לידי סכנה, וחלקם שישארו בבתיים ויתפללו ביחידות ויש חשש כי יזלזלו בתפילה.

1. דיני צירוף לזימון ולתפילה

בהלכות זימון מצינו הגדרות מיוחדות, אימתי מצטרפים לחבורה אחת. שנינו **במשנה** (ברכות פרק ז משנה ה), ונפסק ב**שו"ע** (סימן קצה סעיף א), שתי תבורות שאוכלות בבית אחד או בשני בתים, אם מקצתן רואים אלו את אלו מצטרפות לזימון, ואם לאו אינם מצטרפות.

המשנ"ב (סימן נה ס"ק גב) הביא מחלוקת הפוסקים האם גם לגבי מנין כאשר מקצתם רואים את אלו מצטרפים, והסיק (בס"ק זז) שיש לסמוך עליהם רק במקום הדחק.

מניני המרפסות בבני ברק

הגיליון הוקדש לעילוי נשמת
רבי חיים מרדכי ב"ר ישראל אברהם
זצ"ל נלב"ע כ"ט ניסן
ת.נ.צ.ב.ה.

משתלש על שדה' רבי מרדכי הלוי שורצבורג שליט"א מודה הוראה זאת שנתה - מדינת עילית

שאלה במוקדם מגורי יש מיני שמואית במרפסת דרך הארץ של בנין, ויש מיני קטן כפי שבו מואסטים השנים שבנין מולו בענין לבישי, האם ניתן להצטרף למנין עם השנים מעבר לבישי?

תשובה: כמובן כן! ר"ה ש"ת ניתן להצטרף למנין? ויש שאלה אלו את אלו, ומבואר במש"ב ש' דעות טובות מוסתים אך שאר"א באופן אחר לכוון על הכרת הש"ס ומקורו דין או נכנס מהלכות ויטו כ"ס ק"ה: לפיכך כתב המג"ב ש' כי האשר שוה הרבים מספקה אינם מצטרפים במבואר אלו ויטו, ויש שבנין הפ"א שבו ש"ס אין שכל הדין מוסתים, לפיכך יש להצטרף עם אותם שבנין האחר, שאין שכל הדין מוסתים.

פורסם בהפוחת בכל יום' של 'דרשו' - כ"ז ניסן תש"פ

דין נוסף מצינו לגבי זימון, בשו"ע (סימן קצה סעיף ב) שאם מקצתן אכלו בלתי ומקצתן לא מחוץ לבית, אם המבואר יושב על מפתן הבית, הוא מצטרף. ובאר השער הציון (ס"ק ו) כיון ששתי החבורות צריכות אותו כדי שיוציא אותם, הוא נחשב כשמש שמשמשת את שתיים ולכן הוא מצטרף אותם. וכן לגבי צירוף לתפילה במבואר בשו"ע (סימן נה סעיף טו) לגבי מקצתן בלתי ומקצתן בחוץ, ושליח צבור תוך הפתח, הוא מצטרף, ובאר המש"ב (ס"ק נד) כיון שהוא תחון, כל אחד נותן דעתו עליו ולכן הוא מחבר אותם יחד.

דין נוסף נכתב לגבי זימון, בשו"ע (סימן קצה סעיף א) יש מי שאומר שאם רשות הרבים מפסיקה ביניהם אינם מצטרפים, וכתב המש"ב (שם ס"ק ז) גם שביחיד היחיד הקבוע תמיד מפסיק ביניהם. [ומבואר במש"ב (ס"ק ח) שמה שכתב בשו"ע בשם יש מי שאומר, כיון שלא מצאה אלא בפתח אחד. ובמש"ב (סימן לב ס"ק כג וס"ק קפ) כתב שהשו"ע כותב בשם יש מי שאומר, למרות שזה דעה מוסתמת].

וכן לגבי תפילה מפורש בפרי מגדים (א"א סימן נה ס"ק יב) שהיה ששילוב הרבים מפסיק, הוא גם לגבי בני החופה ומה שפסק ה"טו (סימן קצה ס"ק ג כב) לענין בני החופה שמצטרפים אפילו אם יש שביבלי ביניהם, ביאר שם שזו סברא מיוחדת לענין חופה, כיון שכולם אוכלים מסעודה אחת לכך מצטרפים.

2. צירוף ברשויות חלוקות

מנין עשרה: מנין הוא כאשר עשרה נמצאים במקום אחד, כמבואר בשו"ע (סימן נה סעיף יג) צריך שיהיו כל העשרה במקום אחד ושליח צבור עמה. ומבואר במש"ב (ס"ק מח) שאפילו אין רואים אלו את אלו כיון שהם בבית אחד מצטרפים, ובשני רשויות אין מצטרפים כיון שאין רואים זה את זה, ויש מחמירים אפילו ברואים.

שני רשויות: כתב בשו"ע (סימן נה סעיף יד) תשעה בבית הנכנסת, ואחד עומד אחורי בית הנכנסת, ומראה להם פניו דרך החלון, אפילו אם הם החלון גבוה כמה קומות ואינו רחב ארבעה טפחים, מצטרף עמה לעשרה. ובאר המש"ב (סימן ס"ב א"א) כיון שרמאה להם פניו דרך החלון, מצטרפים כמו לגבי זימון שמבואר בשו"ע (סימן קצה), שאם מקצתן חללים אלו את אלו מצטרפים. לפי זה, כאשר ישנם תשע חוללים בבית הנכנסת, ואחד עומד נשוי ומראה להם פניו דרך החלון שבמחיצה, מצטרף עמה לעשרה, וכל שכן אם יש עשרה מתפללים בבית הנכנסת, שנחשב בכך תפילה באצבע. מסיים המש"ב שכלל את כלתחילה עדיף שירד לבית הנכנסת אם יכול לרדת בקלות, כי יש מהאחרונים שחולקים על עיקר הדין וסוברים שדיני מנין לתפילה שונים מדיני צירוף לזימון, וציון בשער הציון (ס"ק נג) **לתשובת משכנות יעקב** (או"ח חלק א סימן עה) דיש לחלק בין זימון לתפילה, וגם הרשב"א שדימה את הלכות זימון להלכות תפילה כתב כך רק בדרך אפשר, ובעיקר סמך הרשב"א על התירוף הראשון שהבימה אינה חוצצת כיון שעשוי לתשמש בית הנכנסת. וכן ציון למה שכתב בבואר הגור"א (ס"ק עה) על סברת הרשב"א, אבל יש

לדחות כל הראיות.

עוד כתב המש"ב (סימן נה ס"ק נז, ביאור הלכה ד"ה ולחוץ) בשם הפרי מגדים שאם רואים זה את זה, אפילו בשני בתים מצטרפים, כמו בזימון, ויש מחמירים אפילו ברואים, ובמקום הדחק אפשר שיש להקל.

ויש לציון למה שכתב הכף החיים (בסימן נה עו) בשם שו"ת יפה ללב, שאם יש חלון של זכוכית בינו לבין המנין, אינו מצטרף עימהם.

נמצא א"כ שעדיף שכל העשרה יהיה במקום אחד, אבל במקום הדחק יש להקל אם יש עשרה שרואים אלו אל אלו, או אז יש שתי קבוצות בשתי מרפסות, אז אפילו אם חלק מהקבוצה רואה את החלק השני מצטרפים, ואם אין אפשרות לראות אלו את אלו, אם עשרה רואים את הש"ץ, מצטרפים.

3. כאשר יש עשרה מתפללים

צירוף למנין: כאשר יש עשרה מתפללים בבית הנכנסת, גם לדעת החולקים על הרשב"א, יכול להצטרף אליהם משות אחרת ונחשב תפילה בצבור, כמבואר בשערי תשובה (סימן נה ס"ק יד) בשם מלכי בקודש מי שביטוי אחורי בית הנכנסת, וביניהם חלון קטן ששומע משם כל מה שאומרים, המתפלל שם נחשב כמתפלל עם הצבור. ולכאורה המש"ב לא פסק כדבריו, שהרי כתב שאם יכול לרדת בקל שירד.

כתב המש"ב: (סימן נה ס"ק נח) בשם תשובת הרדב"ז (סימן תרג) דזה דוקא לענין צירוף, אבל שיהיה כמתפלל עם הצבור אם אין לחדר פתח אחר רק דוקא דרך הבית הגדול, חשיב כמתפלל עם הצבור. ולדעת החזו"א (אחרות רבינו ח"ג) הוספת או"ח אות ג' אפילו באופן שיש ציאה אחרת, גם נחשב כמתפלל עם צבור.

עננה עמהם: גם באופן שאינו מצטרף להיחשב כתפילה בצבור, ראוי לענות עמהם דברים שקדושה, כפי שמבואר בתוס' (פסחים דף פה: ד"ה וכן לתפילה), ונפסק להלכה בשו"ע (סימן נה ס"ק כ), היו עשרה במקום אחד ואומרים קדיש וקדושה, אפילו מי שנמצא בבית אחר רחוק לגמרי יכול לענות עמהם, קדיש וקדושה וברכו, שאפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים. מוסף השו"ע, ויש אומרים שזה רק בתנאי שלא יפסיק טינוף או עבודת כוכבים. וכתב המש"ב (ס"ק סב) בשם הח"י אדם שקדיש וקדושה יכול לענות כיון דהוי רק פסוקים, אבל בכל אופן יענה.

4. ואת המעשה אשר יעשו

עשרה כאחד: בהוראה למעשה נאמר מהלכים שונים בין גדולי פוסקי הדור שליט"א, כי שרשו, וקיים לקיים שיהיה להתקבל באופן זהיר, וצריך שיהיו עשרה ברשות אחד דווקא, ולא יסמכו על צירוף דרך המרפסות וכדומה שהוא היתר דחוק ביותר, כי אפילו הרשב"א עצמו כתבו כך בדרך אפשר ובעיקר סמך על התירוף הראשון, ויש חולקים על הרשב"א, וכן כאשר יתקבלו עשרה במקום אחד, ויכלו שאר המתפללים במרפסות להצטרף אליהם. וכן הורו הג"ר יצחק יוסף שליט"א, והג"ר שלום כהן שליט"א, והוסיפו שצטרפו רק למנין שמתקיים לפי ההוראות, ואם אין מנין שכולם נהוגים על פי ההוראות, יתפלל ביחידות.

כשאין ברירה: הוראה הג"ר חיים קנייבסקי שליט"א (כפי שפורסם בשמו לצבור), והג"ר משה שטרנבוך שליט"א (במכתבו מתאריך ח' ניסן תש"פ הוסיף כיון שנחלקו הפוסקים ראוי שהש"ץ יתנה שאם אינם מצטרפים תהיה תפלתו נדבה), והג"ר יצחק זילברשטיין שליט"א (ווי העמודים ניסן תשפ סימן כד), והג"ר צבי ובר שליט"א (קובץ הלכות מבית הוראה נוה יעקב), והג"ר שמואל דוד הכהן גרוס שליט"א, שבימים טרופים אלו כשאין אפשרות אחרת ולא היה אפשרות לעשות מנין בהתכנסות המרפסות כיון שהוא שעת הדחק, ניתן להצטרף למנין על ידי המרפסות.

והתירוף הוא בשני מהלכים: א. כאשר עשרה אנשים רואים זה את זה, מצטרפים למנין גם כאשר המרפסות הם בבניינים נפרדים, כשיטת האחרונים שנוקטים את הרשב"א להלכה שברואים זה את זה, מועיל גם בשני רשויות, ובתנאי שאין שביבלי קבוע מפסיק ביניהם. ב. אפילו אם אין עשרה שרואים זה את זה, מספיק שעשרה אנשים רואים את החזן, ומצטרפים כיון שעדתם עליו. ואם כן כל מי שרואה את החזן, אפילו שאינו רואה את כולם, החזן מצטרף למנין. אך אם לא רואה את החזן אפילו שהוא רואה אחד שרואה את החזן, הוא לא מצטרף למנין.

זעליג וויס שליט"א שגם כעת צריך להמשיך את מניני המרפסות. **מנין בחדר מדרגות:** כאשר עושים מנין בחדר מדרגות, באופן שכל אחד עומד בפתח דירתו בקומה שלו, ורוצה להצטרף למנין עם שאר השכנים, הובא לעיל דברי **המשנ"ב** (סימן נה ס"ק מח) שבבית אחד אפילו לא כל האנשים שבמנין רואים זה את זה מצטרפים, ולכאורה גם בחדר מדרגות נחשב כבית אחד ומצטרפים. אכן לגבי עירוב דנו בזה **האחרונים** (משנ"ב סימן שנח ס"ק לח וביאור הלכה ד"ה ואם, ובחזון איש סימן קח ס"ק יג) אם מדרגות מחשבות כחצרות או לא, וכיון שכן יש לחוש שאינו נחשב חדר אחד, ולכן צריך שיהיו עשרה שרואים אלו את אלו, או באופן שהחזן עומד באמצע וכולם רואים אותו, וכך הוא מצרפם יחד.

פלגוני: יש שהורו, שאסור להתקהל עשרה כאחד משום 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם', ומאידך צירוף מנין דרך המרפסות שדו ביה נרגא, וכיון שיש כאן ספק ברכה לבטלה שתלוי במחלוקת אם מצטרפים על ידי ראייה בלבד, לא יאמרו חזרת הש"ץ וקריאת התורה או שאר ברכה הצריכה מנין, רק יאמרו חזרת הש"ץ קצרה, ויצטרפו לענין קדיש וקדושה במנין. וכן הורו (ניסן תש"פ) הג"ר **שבח צבי רוזנבלט שליט"א**, והג"ר **שלמה אליהו מילר שליט"א** והג"ר **עמרם פריד שליט"א** (גיליון 'אומרה לשמך' מספר 89), שמניני המרפסות ניתן בדוחק להחשיבם כמנין לגבי קדיש קדושה, אפילו באופן שרשות הרבים עוברת ביניהם, ולגבי ברכות צ"ע אם ראוי לסמוך על זה כיון שיש חולקים.

צדקוק ההלכה: כעת שיש אפשרות להתכנס, יש שהורו שצריך להחמיר בהלכות צירוף למנין, ולדקדק שיתכנסו עשרה אנשים ברשות אחת, ולא לסמוך על שטות דחוקות, כאשר יש חשש ברכות לבטלה. מאידך יש שהורו כיון שהניסיון הוכיח שהמניינים שעושים בחוץ אינם נשמרים לכללי הזהירות, לכן עדיף להתפלל במרפסות, ורק במקומות שיש השגחה לקיים ולשמור את כל כללי הזהירות אפשר להתפלל בחוץ, במנין מהודר ברשות אחת, בלי לסמוך על היתרים דחוקים כגון צירוף מתפללים העומדים ברשויות חלוקות, ופעמים שיש דרך הרבים שמפסיק בין הבניינים.

וכן פורסם מכתב (כט ניסן תש"פ) מאת הג"ר **משה יחיאל הכהן רוט שליט"א**, והג"ר **שלמה גוטפריד שליט"א**, והג"ר **אפרים פישל מוטצן שליט"א**, שעדיף להמשיך להתפלל במרפסות, ורק כשיש השגחה שיקיימו את כללי הזהירות אפשר להתפלל בחוץ.

מנין במרפסות: יש שהורו, שאדרבה חובה עלינו לדקדק בהלכות שמירת הגוף והנפש, וחמירה סכנתא מאיסורא, ואין להחיר להתאסף למנין, כי לא שייך לשמור על כללי הבטיחות בהתקהלות, והתפילות ייערכו אך ורק דרך המרפסות והחזן יעמוד למטה או באחד המרפסות, ובשום אופן לא ייצאו שאר המתפללים מבתיהם, ואם אין אפשרות לעשרה אנשים שיראו אלו את אלו דרך המרפסות, יתפללו ביחידות. וכן דעת הג"ר **אשר**

5. מנין במקום פתוח

לגבי עשרה שעומדים במקום פתוח כגון חצר וכדומה, יש לציין למה שכתב **במשנ"ב** (סימן נה ס"ק מח) לגבי מנין בתוך בית, אפילו אינם רואים זה את זה מצטרפים. וכתב על כך **המנחת יצחק** (חלק ב סימן מד) שאם מתפללים לא בתוך בית אלא במקום פתוח, מצטרפים למנין רק כשמתיקיימים שלושה תנאים:

- א. צריך שכולם ישמעו את את הש"ץ, כמבואר בסימן קכד סעיף ח.
 - ב. צריך שיראו עשרה אנשים איש את חבירו, ואם אינם רואים זה את זה אינם מצטרפים. אמנם יש להוסיף על דבריו, שכאשר המתפללים מוקפים בגדר, מצטרפים למנין גם כאשר אינם רואים זה את זה, כמו לגבי שינוי מקום באכילה, שמבואר **במשנ"ב** (סימן קעח ס"ק ל"ח) שאם אינו רואה את מקומו הראשון, כאשר המקום מוקף מחיצות נחשב מקום אחד. והרי במקום אחד מועיל אפילו כשאני רואים זה את זה.
 - ג. שלא יהיה שביל שמפסיק בין המתפללים. כמו לגבי צירוף לזימון, שכתב **השו"ע** (סימן קצה סעיף א) יש מי שאומר שאם רשות הרבים מפסיקה ביניהם אינם מצטרפים, וכתב **המשנ"ב** (שם ס"ק ז) גם שביל היחיד הקבוע תמיד בימות החמה ובימות השמיים מפסיק ביניהם. [למרות שבשו"ע הוזכר בלשון יש מי שאומר מצינו **במשנ"ב** (סימן לב ס"ק קכג וס"ק קפ) שהשו"ע כותב בשם 'יש מי שאומר', למרות שזו דעה מוסכמת]. ומפורש **בפרי מגדים** (א"א סימן נה ס"ק יב) כי הדין שבביל הרבים מפסיק, הוא גם לגבי מנין.
- והורה **אחד מגדולי הוראה שליט"א** שאם כל המנין עומד על השביל או על הכביש עצמו מצטרפים זה לזה, ורק כאשר עומדים בשני חצירות וביניהם יש שביל, דרך הרבים מפסיק ביניהם ואינם מצטרפים.

סיכום הגיליון:

דינים העולים

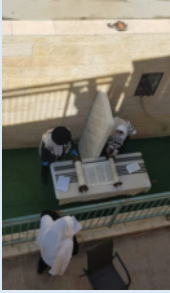
- א. **שעת הדחק:** חשוב להקדים, כי חלק מהדינים הללו הינם רק בדיעבד, ובימים כתיקונם אין לסמוך על צירופים כאלו.
- ב. אם שומע מנין, גם באופן שאינו יכול להצטרף עמהם למנין, יכול לענות עמהם.
- ג. **מהמרפסת:** כאשר יש מנין ואדם עומד במרפסת או בחלון ביתו, אם יכול בקלות לרדת למטה עדיף שירד, ואם לאו מצטרף, אך אם יש חלון של זכוכית בינו לבין המנין, אינו יכול להצטרף עמהם, אבל יכול לענות קדיש קדושה וברכו.
- ד. **בחצרות:** מנין בחצרות פתוחות, צריכים לשמוע את הש"ץ, וכן צריכים לראות אחד את חבירו, ואם המקום מוקף מחיצות מצטרפים אפילו אינו רואה את כל המתפללים או החזן. גם צריך שלא יהיה שביל שמפסיק בין עשרת המתפללים.
- ה. **צירוף מרפסות:** אם ישנם ידידים בכמה מרפסות, כל מי שרואה עשרה מצטרף, ואם במרפסת ישנם כמה אנשים וחלק מהם רואים אלו את אלו הינם מצטרפים למנין. ואם רואים אחד את השני משני בנינים שונים, מצטרפים רק אם אין שביל שמפסיק ביניהם. ואם אין להם אפשרות לראות אחד את השני, אם כולם רואים את החזן גם באופן כזה מועיל לצירוף. בהוראה למעשה מאת גדולי ישראל שליט"א נאמרו כמה שיטות כפי שהובא בתוך הגיליון.
- ו. **חדרי מדרגות:** מנין בחדר מדרגות שכל אחד עומד בקומה נפרדת, יתכן שאינם מצטרפים רק אם עשרה רואים זה את זה, או עשרה רואים את הש"ץ.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ש"ח מזומן

שאלה: מהם דיני קריאת התורה ב'מניני המרפסות'?

מה הם גדרי הצירוף למנין לקריאת התורה במנין המרפסות, ואיך יעשו את העליות לתורה, האם נכון הדבר שהבעל קורא יקבל את כל העליות, או שעדיף שאותם מתפללים יקבלו כמה עליות. והאם אפשר לתת עליה לעומדים במרפסת מרוחקת?

- במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות יישלבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להכנס להגרלה.
- נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:
1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שלוחה 4
 2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
 3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
 4. בפקס מספר 1532-6507823
 5. במייל 5047867@gmail.com

**הזוכה בהגרלת גיליון 261 על סך 100 ש"ח
הבחור החשוב כמר ברוך הרטמן ג"ו
ישיבת ויז'ניץ בני ברק**

מדור זה הוקדש השבוע להצלחת התורם ומשפחתו הי"ו

בית הוראה הילכתא

השו"ת שבועי מ'בית הוראה הילכתא'

שאלה: האם בעידן הקורונה, מותר לצאת בשבת עם מסיכה על הפנים, וכפפות על הידיים במקום שאין עירוב?

תשובה: הוראת הגר"ח קניבסקי שליט"א (מכתב ע"ח אייר תש"פ), והגר"ר יצחק זלברשטיין שליט"א (קובץ ווי העמודים ניסן תש"פ עמוד נד), והגר"ר יצחק מרדכי כהן רובין שליט"א (הוראות נחוצות לשבת קדש פרשת שמיני תש"פ), שמותר לצאת לרשות הרבים עם מסיכה, גם במקום שאין עירוב. כיון שמצינו בגמ' ובפוסקים אופנים שמותר לצאת בשבת בדברים שמטרת לבישת הלגן על האדם מצער הגוף, ונפסק במשנ"ב (סימן שא"ק נא), שמותר לצאת במוך ססופג את הטינוף ומגן על הגוף. וגם המסיכה מגינה על הלוש של ידבק הוא מהקורונה, ולא ידבק אחרים, ודינו כמלוש שמותר לצאת בו.

והוסיף הגר"מ רובין, שהוא הדין שמותר ללוש כפפות. ויש להקפיד לא להסיר את הכפפות מידיו, והמסיכה תכסה את פיו.

ולגבי החשש שמא יורידו ויטלטלו ברשות הרבים, בשו"ע (סימן שא סעיף לו) נפסק שמותר, ויש מחמירים. ובמשנ"ב (ס"ק קמא) שהמנהג להקל, ובעל נפש חמידי. ולכן בעידן הקורונה שהמסכה מסייעת בהצלת נפשות אין להחמיר.

**לתגובות: ניתן לפנות ל'בית הוראה הילכתא'
02-5350535 שולחה 1-1.**

עדכוני הלכה

תחנון כשאין ספר תורה

בעידן הקורונה, אם מתפללים במקום שאין ספר תורה, נפסק בשו"ע (סימן קלא סעיף ב) שאין נפילת אפים אלא במ"קום שיש ספר תורה, וכשאין ספר תורה אומרים תחנון בלא נפילת אפים.

מנהג ירושלים ליפול אפים גם כשאין ספר תורה, לדעת הגר"ש אורבאך זצ"ל המנהג הוא רק בירושלים העתיקה שבין החומות. ואילו לדעת הגר"ש אלישיב זצ"ל המנהג הוא גם בירושלים החדשה. ועיין אשי ישראל (פרק כה סעיפים יא).

נושא הגיליון הבא:

דיני קריאת התורה ב'מניני המרפסות'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"ג, לרפו"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס'

ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

- גיליון שבועי עומק הפשט
- שיעורים ימי עיון
- בית הוראה טלפוני
- ביורוי הלכה אקטואליים
- קו מידע הלכתי
- חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

02-6507823 פקס: